

JAARVERSLAG 2024

ARTSVGOOPLEIDING.NL

ArtsVg^o
opleiding

Voorwoord

Wat gaat de tijd toch snel.

De foto op de voorkant van dit jaarverslag lijkt alweer zo lang geleden. Toch is deze foto pas in september 2024 genomen tijdens onze jaarlijkse staf tweedaagse, deze keer in Utrecht.

Maar de tijd vliegt als je druk bezig bent, en er gebeurt ook zoveel. Reden temeer om alle belangrijke gebeurtenissen netjes in dit jaarverslag op een rijtje te zetten. Het team op de foto is inmiddels uitgebreid en veranderd van samenstelling, maar daarover leest u volgend jaar meer.

Voor nu veel leesplezier met het jaarverslag 2024.

Hanneke Veeren
Hoofd opleiding arts VG

INHOUD

Over ons	4
Organisatie	5
Didact 2.1	
Visitatie en kwaliteit	
Samen bouwen aan kwaliteit - Interview Saskia van Eck	
Communicatie	
IASSIDD	
Onderwijs	7
Duurzaamheid in de zorg	
Dementie en probleemgedrag	
Wetenschapsdag	
Centrum voor Consultatie en Expertise	
Samen puzzelen aan perspectief - Interview Anouschka Jansen	
Publicaties	
Opleiders	10
De opleiding in cijfers	12

OVER ONS

De opleiding tot arts Verstandelijk Gehandicapten in Rotterdam is het enige landelijke opleidingsinstituut voor dit specialisme. We zijn onderdeel van de afdeling Huisartsgeneeskunde in het Erasmus MC en coördineren de opleidingstrajecten van alle artsen in opleiding tot specialist (aios) in dit specialisme verspreid in Nederland. We verzorgen onderwijs voor aios en zijn ook verantwoordelijk voor de begeleiding en scholing van praktijkopleiders in de opleidingsinstellingen. Daarnaast verzorgen we onderwijs in de geneeskunde opleiding, helpen we coassistenten aan een plek en geven we les aan onder andere de Huisartsenopleiding en de Hogeschool Rotterdam.

De staf van de opleiding bestaat uit een klein, maar goed op elkaar ingespeeld team. Samen bewaken we de kwaliteit van de opleiding: zowel van het theoretische deel van de opleiding als het praktijkgedeelte in de opleidings- en stage-instellingen.

Klik [hier](#) voor meer informatie over de opleiding arts VG of bekijk de video [hier](#).

ORGANISATIE

DIDACT 2.1

Na een herformulering van onze visie en missie in 2023 hebben we in 2024 ons landelijke Opleidingsplan Didact onder handen genomen. Didact (een acroniem voor Doctors in ID medicine Advanced Competence based Training) was sinds 2019 onze basis. De inhoud en met name de nieuwe onderwerpen die het CGS verplicht stelt en de veranderingen binnen enkele overstijgende thema's zoals het Thema wetenschap en Kwaliteitszorg maakten echter dat een herziening wel hoognodig was. Niet in de laatste plaats omdat in Didact nog overall de oude naam "AVG" gebezigd werd en niet de officiële term "arts VG". Wat begon als een relatief bescheiden tekstuele revisie groeide toch uit tot een grondige herzieningen uitbreiding van bijna alle hoofdstukken. Omdat echter de kern, de beschrijving van de KBSsen intact bleef besloten we deze versie de titel 2.1 mee te geven. Een volledige revisie, - de versie 3.0- is gepland voor 2029. Meer informatie over Didact 2.1 vind je [hier](#).

VISITATIE EN KWALITEIT

In november 2024 kwam de RGS ons opleidingsinstituut bezoeken voor de visitatie. Een spannend moment. De opleiding had immers bij de vorige visitatie nog geen erkenning voor onbepaalde tijd gekregen, omdat de kwaliteitscyclus toen nog maar net was opgestart en nog niet geheel doorlopen.

Gelukkig was er begin 2024 al een eerste 2-jaarlijkse kwaliteitsrapportage naar de RGS gestuurd waarop zeer positief gereageerd was. De commissie nam ruim de tijd om alle processen nog eens goed door te nemen en sprak met aios, opleiders, bestuurders en stafleden. Het resultaat (begin 2025) was een mooi visitatierapport, erkenning voor onbepaalde tijd en slechts één rapportagepunt. Dit betekent dat wij het vertrouwen van de RGS hebben en voortaan elke twee jaar rapporteren over de voortgang van onze kwaliteitszorg.

SAMEN BOUWEN AAN KWALITEIT

Saskia van Eck is adviseur Kwaliteit en is betrokken bij de kwaliteitscommissie van de opleiding. We blikken met haar terug naar 2024.

Welke kwaliteitsprocessen zijn er in gang gezet?

“De kwaliteitscyclus zoals beschreven in ons kwaliteitssysteem KOALA loopt inmiddels naar behoren en er zijn drie cycli doorlopen. Onderdeel daarvan is de kwaliteitscommissie waar naast verschillende stafleden en hoofd opleiding nu ook een aios en een opleider lid is. We hebben een nieuwe werkwijze, waarin we willen inzetten op een prominentere rol voor opleider en aios. Verder hebben we verschillende beleidsstukken ontwikkeld of geactualiseerd, zoals het kwaliteitsbeleid, sollicitatiereglement en de governancecode. Elk project draagt op zijn eigen manier bij aan het versterken van de kwaliteit van de opleiding.”

Waar ben je het meest trots op?

“Er zijn meerdere dingen waar ik trots op ben, ik kan eigenlijk niet kiezen! Wat ik heel belangrijk vind, is dat het gelukt is om stafleden, aiossen en opleiders te enthousiasmeren om samen aan de slag te gaan met kwaliteit. In het begin was er weinig enthousiasme, maar inmiddels wordt het breed gedragen. Het voelt niet meer als ‘mijn ding’, maar als iets van ons allemaal.

Daarnaast ben ik trots op de gezamenlijke governancecode die we met de huisartsopleiding hebben opgesteld. Het was mooi om dat samen met Ester Wesseling, hoofd van de huisartsopleiding, te doen. Ook het vieren van successen hoort erbij, zoals de erkenning voor onbepaalde tijd van de opleiding en de eerste terugrapportage naar de RGS.

Ik ben ook blij met wat we met het stageteam hebben bereikt: een nieuwe informatievoorziening voor aiossen die op stage gaan, en een interactieve kaart (via Padlet) waarop toekomstige aiossen kunnen zien waar stageplekken zijn, inclusief adressen. Dat is echt een mooie stap vooruit.”

Wat zijn je plannen voor de komende jaren?

“Ik ga aan de slag als opleidingscoördinator basisfase bij de opleiding Specialisme Ouderengeneeskunde in Leiden (SOOL). Daar word ik lid van het opleidings-MT en ga ik samen met een nieuw team werken aan een nieuwe koers voor de opleiding. Daarnaast blijf ik deels actief als supervisor, ook bij de arts VG-opleiding. Dus ik ben niet helemaal weg. Sterker nog, ik zie mooie kansen om meer verbinding te leggen tussen beide opleidingen.”

COMMUNICATIE

We hebben het gemerkt: onze niet aflatende acties om het vak van de arts VG onder de aandacht te brengen van het grote publiek naar geneeskunde studenten en anios in het bijzonder lijkt te werken! Er is een gestage stroom aan meeloopverzoeken in de praktijk. Ook over de belangstelling van keuze coassistenten hebben we niets te klagen.

De samenwerking met de landelijke Next Level Dokter campagne loopt uitstekend. Het aantal aanmeldingen voor de sollicitatieprocedure was dan ook in 2024 ongekend hoog en markeert een bijzondere mijlpaal: voor het eerst in 25 jaar ontvingen we een recordaantal aanmeldingen, meer dan 30 sollicitatiebrieven hebben wij ontvangen. Een teken dat onze opleiding leeft. Uit deze indrukwekkende groep zijn 24 gemotiveerde aiossen geselecteerd, die in maart 2025 van start gaan met hun opleiding. We kijken er naar uit om met deze talentvolle professionals samen te werken en hen te begeleiden in hun ontwikkeling tot arts VG. Hoewel de instroom toeneemt, blijft de belangstelling uit de noordelijke en oostelijke regio's helaas achter. Hierdoor hebben we besloten om geen tweede opleidingslocatie in Zwolle te openen.

Natuurlijk blijven we inzetten op het publiceren van updates op LinkedIn. We hebben inmiddels meer dan 2200 volgers. En we blijven investeren in activiteiten specifiek gericht op de geneeskunde studenten.

Als aanvulling op ons pr-materiaal hebben we een [video](#) laten maken over de introductie tweedaagse van de 1^e jaars aiossen. Dit is een jaarlijks event waarbij kersverse aiossen elkaar leren kennen en de opleiding. Ook hebben we geïnvesteerd in het realiseren van korte filmpjes voor op de website en LinkedIn voor de werving van aiossen.

Ook “zij-instromers” collega’s die al in een ander veld van de geneeskunde carrière maakten, maar nu de overstap maken naar de arts VG-opleiding weten ons regelmatig te vinden. Van de uitnodiging op onze website voor ‘een wandelingetje langs de Maas’ om in een persoonlijk gesprek te kijken welke mogelijkheden er zijn wordt regelmatig gebruik gemaakt.

IASSIDD

Van 5 tot en met 8 augustus werd in Chicago het World Congress 2024 gehouden. Deze multidisciplinaire en toonaangevende conferentie is het belangrijkste internationale platform waar kennis *van, over en met* mensen met een verstandelijke beperking wordt gedeeld. Maar liefst drie van onze aioto’s publiceerden en bediscussieerde daar hun onderzoeksresultaten voor een internationaal publiek.

Op de foto zie je een heel trots hoofd van de opleiding met docenten Sandra Mergler en Alyt Oppewal, aioto’s Marco van Maurik en Marjoleine van Bruggen en aios Mirke Hondenbrink. Aioto Stacey Witjes ontbreekt op de foto omdat ze een presentatie moest geven.

Dat Nederland op het gebied van (medische) zorg voor deze doelgroep een belangrijke positie heeft bleek uit het feit dat de Nederlandse delegatie op dit congres één van

de grootste groepen was. Onze collega Dederieke Festen van de Academische werkplaats GOUD ontving een prestigieuze prijs als Fellow van IASSIDD. Kijk [hier](#) voor het filmpje dat door GOUD gemaakt is over dit congres.

ONDERWIJS

DUURZAAMHEID IN DE ZORG

In 2024 hebben wij stappen gezet in het integreren van actuele maatschappelijke ontwikkelingen in het onderwijs. Een speerpunt hierin was het thema duurzaamheid in de zorg. De zorgsector staat voor de uitdaging om haar ecologische voetafdruk te verkleinen. Binnen onze opleiding hebben we duurzaamheid dan ook een structurele plek gegeven in het curriculum. Aiossen worden gestimuleerd om kritisch na te denken over de milieu-impact van de zorg op het klimaat en van het klimaat op de gezondheid. In interactieve onderwijssessies en casuïstiekbesprekingen is aandacht besteed aan thema’s zoals een groene woonplek, afval en incontinentiemateriaal. Daarnaast zijn aiossen geïnspireerd om zelf verbeterprojecten op te zetten binnen hun praktijkinstellingen.

DEMENTIE EN PROBLEEMGEDRAG

De samenwerking met SOOL (Specialisme Ouderengeneeskunde Opleiding LUMC) is verder uitgebreid met een volledige onderwijsdag over dementie en probleemgedrag. Aiossen verdiepten zich in de verschillende vormen van dementie en het verantwoord gebruik van psychofarmaca. De kruisbestuiving tussen beide opleidingen leidde tot nieuwe inzichten en bood een waardevolle leerervaring voor alle betrokkenen.

WETENSCHAPSDAG

In samenwerking met de academische werkplaats Goud organiseerden we een Wetenschapsdag. Deze dag stond in het teken van onderzoek naar technologische innovaties in de zorg. Diverse gastsprekers lieten aiossen zien hoe data-integratie zorgverleners binnen het Erasmus MC kan ondersteunen. Ook werden praktische tips gedeeld over hoe kunstmatige intelligentie (AI) ons dagelijks werk kan vergemakkelijken. Collega's van de Academische Werkplaats *Sterker op eigen benen* gaven waardevolle inzichten in hoe data van het CBS en zorgorganisaties kunnen bijdragen aan betere zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Tot slot werden aiossen

geïnspireerd over de inzet en impact van technologie in de zorg, met sprekende voorbeelden uit de Academische Werkplaats ZoTeG. De Wetenschapsdag liet zien hoe samenwerking en innovatie hand in hand gaan om de zorg vorm te geven.

CENTRUM VOOR CONSULTATIE EN EXPERTISE

Een vast onderdeel in het onderwijs is de samenwerking met het centrum voor consultatie en expertise (CCE). Al onze derdejaars aios treden op als consulent in een complexe casus. Uiteraard in samenwerking met de coördinatoren van CCE en onder supervisie van de opleider. Deze leerzame ervaring vergt veel afstemming en gelukkig zijn de lijntjes kort met Anouschka Janssen en Gytha Tijhaar van CCE. Anouschka is immers oud docent bij de opleiding. Door de landelijke taak van de CCE en de landelijke spreiding van het aantal aios lukt het bijna altijd om op deze manier een nuttige medische aanvulling te kunnen geven in een complexe casus.

SAMEN PUZZELEN AAN PERSPECTIEF

Aan het woord Anouschka Jansen, coördinator CCE, over complexe zorg en de kracht van samenwerking.

Wanneer kun je CCE inschakelen?

“CCE kan worden ingeschakeld wanneer een complexe situatie dreigt vast te lopen. Je kunt hierbij denken aan alle combinaties van psychische en fysieke aandoeningen, waardoor de kwaliteit van leven van de cliënt ernstig onder druk komt te staan. Bij complexe zorgsituaties en probleemgedrag bieden we consultaties en expertise aan, met als doel de cliënt weer perspectief te bieden, maar ook om handelingsverlegenheid bij zorgverleners te verminderen en vrijheidsbeperking te voorkomen. In een consultatietraject werken we altijd samen met de betrokken zorgverleners, cliënten en hun naasten.”

Wat is de meerwaarde van CCE in de verstandelijk gehandicaptenzorg?

“Een belangrijke meerwaarde van het betrekken van CCE is dat wij met een frisse blik van buiten en onafhankelijk kunnen meekijken bij complexe zorgsituaties. We doen dit door breed te kijken naar clientfactoren, de sociale en fysieke omgeving van de cliënt en organisatiedynamieken.

Daarnaast analyseren we situaties altijd meervoudig. We brengen feiten, betekenissen, belevingen, waarden en normen van alle betrokkenen in kaart en kijken naar wat dit alles betekent voor de specifieke context van de cliënt.

CCE beschikt over een rijk palet aan deskundige consultants, zoals psychiaters, klinisch neuropsychologen, orthopedagogen en teamcoaches. In consultaties zetten we die expertise dan ook heel gericht in, aanvullend en verrijkend op de regulier betrokken zorgverleners.”

Als je terugkijkt naar het jaar 2024, wat is je dan het meest bijgebleven in de casuïstiek?

“Natuurlijk dat het ons weer is gelukt om alle derdejaars arts VG in opleiding in te zetten bij een CCE-casus. Ik heb zelf een arts VG in opleiding ingezet bij een casus rondom een zeldzaam syndroom, het Kleefstra syndroom.

CCE heeft, aanvullend op de betrokken experts, een multidisciplinair team samengebracht om breed mee te puzzelen in de situatie van de cliënt. Door deze samenwerking (met ouders, begeleiders, artsen, neurologen, somnoloog, gedragsdeskundigen, SI-therapeuten, klinisch geneticus en een gespecialiseerd clientondersteuner) hebben we kennis en ervaring kunnen uitwisselen om te komen tot een verbetering van de situatie van de cliënt, zowel op het KDC als in de thuissituatie.

Deze brede samenwerking leidde tot rijke inzichten en concrete adviezen die bij hebben gedragen aan de kwaliteit van leven van de cliënt en ondersteuning van de brede context. Een leerzame en betekenisvolle ervaring voor alle betrokkenen.”

Wat zou je toekomstige artsen VG willen meegeven in het omgaan met complexe en vastgelopen situaties?

“Blijf breed kijken naar gedrag. Neem niet alleen de cliënt, maar ook de omgeving en de brede context rond de cliënt mee in je analyse. Zoek actief de samenwerking op, want samen weet je meer dan alleen. Heb daarnaast ook oog voor de invloed van schaarste in de zorg. Adviezen zijn pas écht waardevol als ze duurzaam zijn in te bedden in de praktijk. Werk dus samen aan ondersteuning die werkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van de cliënt.”

PUBLICATIES

Onze aiossen VG hebben diverse publicaties geschreven in samenwerking met artsen VG en of onderzoekers van diverse zorginstellingen in Nederland en zijn gepubliceerd in de TAVG.

- Expertisecentrum Kinderwens en Ouderschap en het Kennisnetwerk Seksualiteit bij Cordaan in Amsterdam. Interview met Sandra Zaal en Yvonne Blesgraaf. L. van Rooijen, aios VG. TAVG, jaargang 1, p22.
- Het Phelan-McDermid Syndroom, een syndroom om bij stil te staan. R. Corsten - aios arts VG Novicare-Reinaerde, J. van der Woude – aios arts VG Gemiva-SVG, I. van Balkom – (kinder- en jeugd) psychiater/Senior onderzoeker bij poli Uniek en R. Giel Onderzoekscentrum, MCG, Groningen; Psychiater en lid Raad van Bestuur bij Trajectum, Zwolle, M. Walinga – arts VG Poli Uniek UMC Groningen, s’Heerenloo, CVBP. TAVG, jaargang 2, p62.
- Wat als een invasieve behandeling nodig is? Een casus over hoe kwaliteit van leven op de eerste plaats werd gezet. Evy A.M. van de Wiel – aios VG, Cello, Vugt, Nederland. TAVG, jaargang 2, p70.
- Internationaal perspectief op medische zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. M. Hondebrink – aios VG. TAVG, jaargang 3, p125.
- Malan syndroom – een overzicht en healthwatch. E. Vinke – Ipse de Bruggen, Zwammerdam, S. Akkerboom-Lakerveld – Ipse de Bruggen, Nieuwveen, M. Simon – Klinische genetica, UMCU, J. van den Beukel – Abrona, Huis ter Heide, D. Brinkman – Ipse de Bruggen, Zwammerdam. TAVG, jaargang 4, p164.
- Community Connectors. Column. S. de Jong-Witjes, aios VG. TAVG, jaargang 4, p170.
- Morele stress en bouwen aan morele veerkracht. M. Boedhoe – aios VG en filosoof, R. van Beeck Calkoen – coördinator CCE, M. Stegenga – ethicus in de zorg. TAVG, jaargang 4, p 171.
- Methadon in de palliatieve fase: Onbekend maakt onbemind? M. Rijndorp – aios VG, ’s Heerenloo Noordwijk. TAVG, jaargang 4, p186.
- De arts VG in de derde lijn: Positionering en interdisciplinaire samenwerking. R. de Jong – Advisium ’s Heerenloo, Julianadorp, I. Zaal – Zodiak, Prinsentichting, Purmerend, Amsterdam UMC, A. van Eeghen – Amsterdam UMC, Advisium ’s Heerenloo, Noordwijk, S. Huisman – Zodiak, Prinsentichting, Purmerend, Amsterdam UMC. TAVG, jaargang 4, p190.

OPLEIDERS

De opleiders tweedaagse op 27 en 28 mei 2024 in Kontakt der Continenten had als thema Samenwerken. Op de eerste dag ging het over samenwerken aan Duurzame zorg met Willemijn Hensbroek als gastspreker vanuit De Groene arts VG.

Op de tweede dag waren er workshops Samenwerken met je aios (waar aios Gayle Reijgersberg als docent optrad), Samenwerken: als het niet zo goed lukt, en Samenwerken met jezelf, waarin er aandacht was voor de verschillende perspectieven die jouw gedrag als opleider soms sturen.

In 2024 zijn er drie Instituuts opleidersdagen georganiseerd over o.a. de ACT- matrix, wetenschap en filosofie. Twee daarvan waren online en de derde werd fysiek in Rotterdam aangeboden.

Daarnaast verzorgden we natuurlijk onderwijs in de Kader Opleiding Opleiden (KOO) waarin we participeren samen met SOON. Bijna al onze opleiders ronden jaarlijks tenminste één module af in deze gezamenlijke kaderopleiding.

DE OPLEIDING IN CIJFERS

Selectieprocedure*	
Plaatsen	24
Aanmeldingen	20
Toegelaten	18
Afgewezen	2
Aios afgevallen voor de start	-
Start aios uitgesteld	1
Start opleiding in 2024	18*
* Groep 2024 solliciteert per 1-10-2023	
* dit zijn niet dezelfde personen als er toegelaten zijn: 1 aios en 1 aioto uit jaar 2023 start in 2024 en 1 aioto dat in 2024 is aangenomen start in 2025	

Aios in opleiding	V	M	Totaal
	37	5	42
Aioto's in opleiding	V	M	
	2	2	4
Totaal in opleiding	39	7	46

Verkorting van de opleiding	Aantal
Aios	5
Vverlenging van de opleiding	Aantal
Aios	2

Voltooiing van de opleiding	Aantal
Aios	11

Cursorisch onderwijs	Dagen op het opleidingsinstituut	Dagen buiten het opleidingsinstituut
Jaar 1	35	9
Jaar 2	37	5
Jaar 3	40	5

Arts VG-opleiders en praktijkinstellingen	Aantal 2024	Aantal 2023
Arts VG-opleiders	62	53
Nieuwe arts VG-opleiders	9	3
Opleidingslocaties	37	35
Nieuw erkende opleidingslocaties	2	4

Stages en stage-instellingen	Aantal 2024	Aantal 2023
Externe stages	53	50
Stage-instellingen	93	70
Nieuw erkende stage-instellingen	23	17

Personeel arts VG-opleiding	Aantal
In dienst	2
Uit dienst	1
Totaal	14